

LEVENDIGE BUURTEN EN DORPEN

DE EIGENTIJDSE BURGER WIL GRAAG Z'N EIGEN LEEFOMGEVING INVULLEN. ALS LOKALE OVERHEDEN HET RISICO VAN PARTICIPATIE AANDURVEN ONTSTAAN VOORBEELDIGE PROJECTEN.

Vorm geven aan duurzame gemeenschappen is een dienende ontwerphouding, een zoektocht naar wat (toekomstige) bewoners en gebruikers belangrijk vinden om gelukkig te worden – en de uitkomst begrijpen. Van huis naar thuis. Wij stellen ons hierbij op als regisseur, procesarchitect. We begeleiden het gehele proces naar fijne (ruimte)belevingen.

Dit past goed in het gedachtegoed van de op handen zijnde Omgevingswet, die gericht is op een duurzame ontwikkeling en het in onderlinge samenhang bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. De duurzame ontwikkeling van de fysieke leefomgeving wordt niet bepaald door wetgeving, maar vooral door het feitelijk gedrag van overheden, burgers en bedrijven. Het vraagt om een integrale benadering van de fysieke leefomgeving, waarbij ook burgers en private partijen participeren. Het vergt een cultuuromslag en stelt ons voor een uitdaging.

Afscheid van oude systemen

We zien dat we langzaam afscheid nemen van de oude systemen. Jarenlang paste het, maar nu is de houdbaarheidsdatum verstreken. Dat beseffen we allemaal. We zijn aan het ontdekken hoe we ons anders kunnen organiseren. Dat is het gevolg van een aantal ontwikkelingen die zich tegelijkertijd manifesteren. Demografische ontwikkelingen maken dat de verzorgingsstaat zoals we die kennen niet meer te betalen is. Technologische ontwikkelingen maken dat we beter geïnformeerd zijn en ons makkelijker organiseren. Onze manier van leven en de behoeftes zijn veranderd, we vinden andere dingen belangrijk. Dat maakt dat we ons anders tot elkaar verhouden. Dat zien we in de hele samenleving: in de

zorg, onderwijs, energie, bouw, cultuur, financiën, ruimte en voedsel.

Eigen leefomgeving

Het is ook zichtbaar in de leefomgeving. Op sommige plekken staat de leefbaarheid onder druk. Zeker daar waar wordt vastgehouden aan oude systemen. Zonde, want de ontwikkelingen bieden ook nieuwe oplossingen. Oplossingen die inspringen op de kans om als individu meer te sturen op de eigen leefomgeving of om als organisatie (bijvoorbeeld als corporatie) gemeenschappen te versterken. Mensen nemen zelf het initiatief om te participeren of willen graag meedenken met de overheid. Om die potentie beter te benutten moeten we allemaal een andere houding aannemen. Dat is even wennen, maar op het moment dat we het hebben over het verbeteren van de kwaliteit van leven spreekt dat veel mensen aan. Dat is ook het moment waarop we elkaar vinden en met elkaar het gesprek daarover aan kunnen gaan.

De gebruiker participeert

Gemeenten willen meer vanuit de gebruiker naar de leefomgeving kijken. We willen de gebruiker beter faciliteren en meer met hem in contact komen en het gesprek aangaan. De gemeente moet ook gaan participeren: overheidsparticipatie is gewenst. Door het werken vanuit systemen en algemeen geldende principes, zijn gemeenten dat in de afgelopen jaren verlerd. Terwijl het juist de gemeente is die dicht bij de gebruiker staat en daarom ook meer verantwoordelijkheden van de centrale overheid heeft gekregen. Dat biedt kansen, bijvoorbeeld voor de gezondheid. Dicht bij het gebruik is het gemakkelijker preventieve maatregelen te nemen. Die nieuwe rol roept ook vragen op. "Hoe leggen we contact met de gebruiker?" "Naar wie luisteren we?" "En hoe stimuleren we initiatieven?"

Bureau Kragten
Herten/Den Bosch
T 088 33 66 333
www.kragten.nl

BEEKVELD BERLICUM

Beekveld is een inbreidingswijk in Berlicum. In de stedenbouwkundige opzet is aandacht besteed aan de inrichting en kwaliteit van de openbare ruimte en zijn concrete richtlijnen gegeven voor de beeldkwaliteit. Een leidraad en inspiratiebron voor de realisatie van deze dorps inbreiding. Het ontwerp is tot stand gekomen in een intensieve wisselwerking met de stedenbouwkundige, landschappelijke en architectonische ambities van de ontwerpers.

De omwonenden zijn intensief in het planproces betrokken. Zo zijn hun tuinen integraal onderdeel geworden van nieuwe woonlocaties grenzend aan het buitengebied.

Ook de sociale duurzaamheid heeft meegewogen. Hiermee bedoelen we dat we een plek ontwikkelen die de bewoners als hun eigen plek gaan beschouwen, waar ze zich, geworteld in het Berlicumse dorpsleven, thuisvoelen.

BLOEMENBUURT-ZUID EINDHOVEN

De Bloemenbuurt-Zuid in Eindhoven was een vooroorlogse woonwijk met een groot aantal huurwoningen die niet meer aan de eisen van deze tijd voldeden. De complete wijk is in fases gesloopt en vervangen door 330 nieuwbouwwoningen. Hierbij was gekozen voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap. De oorspronkelijke en nieuwe bewoners bepaalden hierbij zelf hoe hun woonwijk eruit moest komen te zien, binnen de door hen gewenste functionaliteit, sfeer en beleving. Een uniek en zeer intensief communicatietraject is ingezet om de wensen van de bewoners, als ervaringsdeskundigen en toekomstig gebruikers, te vertalen naar een uitvoerbare inrichting - binnen randvoorwaarden van de gemeente Eindhoven en vastgesteld budget.

